

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Well และ Oh จากวรรณกรรมเยาวชนแปล เรื่อง“แฮร์รี่ พอตเตอร์” ทั้ง 3 ตอน ได้แก่ “แฮร์รี่ พอตเตอร์กับห้องแห่งความลับ” แปลโดย สุมาลี “แฮร์รี่ พอตเตอร์กับนักโทษแห่งคุหาบั้น” แปลโดย วลีพร หวังชื่อกุล และ “แฮร์รี่ พอตเตอร์กับถ้วยอัคนี” แปลโดย งามพรรณ เวชชาชีวะ โดยผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์ถึงแนวทางในการเลือกใช้คำ แปลในภาษาไทยเพื่อให้มีความหมายเทียบเคียงกับคำอุทาน Well และ Oh ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ มีดังนี้

บริบทและความถี่ของการใช้คำอุทาน Well

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ โดยผู้วิจัยได้แบ่งคำอุทาน Well ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ คำ ที่ใช้แสดงความรู้สึกและคำแสดงความต่อเนื่องของการพูด ทำให้สามารถแบ่งบริบทของการใช้คำอุทาน Well ที่ปรากฏไว้ในหนังสือเล่มนี้ได้ดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ พบว่า มีการใช้คำอุทาน Well เพื่อแสดงความต่อเนื่องของการพูดใน อัตราความถี่ของการใช้เป็นจำนวน 3.5 เท่าของคำอุทาน Well ที่ทำหน้าที่เป็นคำแสดงความรู้สึกคือร้อยละ 77.78 และ 22.22 ตามลำดับ

แนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำ Well

เนื่องจากการแปลวรรณกรรมเยาวชนแปล“แฮร์รี่ พอตเตอร์” ผู้แปลทั้งสามให้ความสำคัญกับคำ อุทาน Well ทำให้ความหมายของภาษาฉบับแปลที่ได้มีความหลากหลาย ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่าผลที่ได้จาก การศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเลือกใช้แนวทางของการถ่ายทอดความหมายของคำ

อุทาน Well ที่ปรากฏในงานแปลประเภทอื่น ๆ ได้ ซึ่งแนวทางการถ่ายทอดของคำอุทาน Well ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้มีดังนี้

แนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำอุทานWell ในการแสดงความรู้สึก

สำหรับแนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Well ในการแสดงความรู้สึกที่จัดว่าเป็นการแปลตามค่านิยมของ สัจฉวี สายบัว (2536) ที่กล่าวว่า การแปลคือการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาฉบับแปล ซึ่งความหมายที่ได้ในภาษาฉบับแปลจะต้องเป็นความหมายเดียวกับความหมายของคำในภาษาต้นฉบับ และก่อให้เกิดผลตอบสนองต่อผู้อ่านเช่นเดียวกับที่ผู้อ่านในภาษาต้นฉบับได้รับนั้น จะมีแนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Well ในการแสดงความรู้สึกดังนี้

1) การแทนที่ด้วยคำ “วิเศษณ์” ในภาษาไทย จะเป็นแนวทางที่มีอัตราความถี่การใช้เป็นอันดับที่สูงที่สุด คือ ร้อยละ 61.29 โดยคำวิเศษณ์ที่ผู้แปลเลือกใช้ได้แก่คำวิเศษณ์ประเภท นิยมวิเศษณ์ อนิยมวิเศษณ์ลักษณะวิเศษณ์ และปฏิเสธวิเศษณ์ เช่นคำว่า นี่แน่ะ / จุ้นหรือ / นั่นสิ / ดีเลย / นั่นไง / อะไรกัน / เป็นไงเช่น ‘I see! Well, in that case Potter, you’ll understand why I don’t think it’s good idea for you to be practicing Quidditch in the evenings. Out on the pitch with only your team members, it’s very exposed, Potter. = “จุ้นหรือ!ถ้าอย่างนั้น พอตเตอร์ เธอคงจะเข้าใจนะว่าทำไมฉันถึงเห็นว่ามันไม่ดีสำหรับเธอเลยที่จะไปฝึกซ้อมควิดดิชตอนเย็น ถ้าในสนามนั้นมีแต่สมาชิกในทีมของเธอเท่านั้น มันเป็นเป้ามากเกินไปนะพอตเตอร์...”

2) การแทนที่ด้วย “คำอุทาน” ในภาษาไทยโดยคำอุทานในภาษาไทยที่ผู้แปลเลือกใช้นั้นทั้งหมดจะเป็นคำอุทานบอกอาการที่มีเสียง โท ตรี และจัตวา เช่น เฮ้ / เซอะ / เฮอะ คิดเป็นอัตราความถี่ของการเลือกใช้เป็นอันดับสองคือร้อยละ 27.42 โดยผู้แปลจะเลือกใช้คำอุทานในภาษาไทยเป็นคำที่มีความหมายเทียบเคียงกับคำ Well ในการแสดงความรู้สึก เช่น ‘Well, honestly ... “the fates have informed her”... who sets the exam? She does! What an amazing prediction!’ she said, not troubling to keep her voice low. = “เฮอะ เชื่อเขาเลย... ‘ดวงชะตาบอก’ ... ใครเป็นคนออกข้อสอบล่ะ ก็ตัวอาจารย์เองนั่นแหละ! ช่างทายได้นำทั้งเสียนี้กระไร!” เด็กหญิงพูดโดยไม่พะวงที่จะลดเสียงลง

3) การละไม่แปล จะมีอัตราความถี่ของการเลือกใช้น้อยที่สุดคือร้อยละ 11.29 การที่ผู้แปลละไม่แปลอาจเนื่องมาจากการที่ผู้แปลได้พิจารณาแล้วว่าความหมายของคำ Well ในบริบทนั้นไม่สำคัญ เมื่อมีการละคำ Well ออกไป จะไม่ทำให้ความรู้สึกเดิมของต้นฉบับเสียไป เช่น ‘But everyone knows that,’ said Hermione in a loud whisper. Professor Trelawney stared at her. ‘Well, they do,’ said Hermione. ‘Everybody knows about Harry and You – Know – Who.’ = “แต่ว่าใครๆก็รู้อีกเรื่องนั้น” เฮอร์ไมโอนี่กระซิบดังๆ ศาสตราจารย์ทรีลอว์นีย์จ้องเธอเหม็ง “จริงนะคะ” เฮอร์ไมโอนี่พูด “ใครๆก็รู้อีกเรื่องแฮร์รี่กับคนที่อาจารย์ก็รู้ว่าใคร”

แนวทางในการเลือกใช้คำแปลในภาษาไทยเพื่อให้มีความหมายเทียบเคียงกับคำอุทาน Well ในการแสดงความรู้สึก

จากข้อมูลทีวีเคราะห์ที่ได้พบว่า ผู้แปลวรรณกรรมเยาวชน “แฮร์รี่ พอตเตอร์” ทั้งสามมีแนวทางการเลือกใช้คำวิเศษณ์ในภาษาไทยเป็นคำแปลเพื่อให้มีความหมายเทียบเคียงกับคำ Well มากที่สุดคำวิเศษณ์ที่ผู้แปลเลือกใช้ เช่น นี่แน่ะ / งั้นหรือ / นั่นสิ / ดีเลย / นั่นไง / อะไรกัน / เป็นไง อีกทั้งผู้แปลยังใช้คำอุทานอันได้แก่ เฮ้ / เซอะ / เฮอะ เพื่อถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Well ซึ่งคำอุทานดังกล่าวนี้เป็นคำอุทานที่มีการใช้จริงในบทสนทนาในสังคมไทย ทั้งนี้คำดังกล่าวทั้งหมดล้วนทำให้ภาษาฉบับแปลที่ได้เป็นธรรมชาติ

แนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Well ในการแสดงความคิดเห็นของการพูด

สำหรับแนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Well ในการแสดงความคิดเห็นของการพูดที่จัดว่าเป็นการแปลตามคำนิยามของ สันญฉวี สายบัว (2536) ที่กล่าวว่า การแปลคือการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาฉบับแปล ซึ่งความหมายที่ได้ในภาษาฉบับแปลจะต้องเป็นความหมายเดียวกับความหมายของคำในภาษาต้นฉบับ และก่อให้เกิดผลตอบสนองต่อผู้อ่าน เช่นเดียวกับที่ผู้อ่านในภาษาต้นฉบับได้รับนั้น จะมีแนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Well ในการแสดงความคิดเห็นของการพูดดังนี้

1) การแทนที่ด้วย “คำสันธาน” ในภาษาไทยเป็นแนวทางของการถ่ายทอดความหมาย โดยประเภทของคำสันธานที่พบมีเพียง 3 ประเภท ได้แก่ คำสันธานแสดงความเป็นเหตุเป็นผล แสดงการให้เลือก และแสดงความขัดแย้ง ซึ่งคำการแทนที่ด้วยคำสันธานนั้นมีอัตราความถี่ในการใช้เป็นอันดับหนึ่งคือร้อยละ 38.24 เช่น ก็ / คือ / คือว่า / ถ้าอย่างนั้น / คืออย่างนี้ / ถ้างั้น / แต่ เช่น ‘...They say he was sobbling. “Lily and James, Sirius! How could you!” And then he went for his wand. Well, of course, Black was quicker blew Pettigrew to smithereens...’ = “พวกนั้นบอกว่าเพ็ตติกรูว์สะอื่น ‘ลิลีกับเจมส์ ซีเรียส นายทำได้ยังไง!’ แล้วเขาก็เอ้อมไปหยิบไม้กายสิทธิ์ แต่ก็แน่นอนแบล็กเร็วกว่าอยู่แล้ว เขาระเบิดเพ็ตติกรูว์ซะเป็นจณฺมมหาจณฺ...”

2) การแทนที่ด้วยคำ “วิเศษณ์” ในภาษาไทย จะเป็นแนวทางที่มีอัตราความถี่การใช้เป็นอันดับที่สอง คือ ร้อยละ 31.79 โดยประเภทของคำวิเศษณ์ที่พบ ได้แก่ กริยาวิเศษณ์ ประติชญาวิเศษณ์ ปฏิเสธวิเศษณ์ ปฤจณาวิเศษณ์ ลักษณะวิเศษณ์ และ นิยมวิเศษณ์ เช่น เอาละ / ครับ / ก็ใช่ / แบบว่า / จริงๆ นะ / เอาเถอะ / ว่าไง / ว่าไงละ / ว่าไงจ๊ะ / เห็นไหม / เรียบร้อย / อย่างนี้เช่น ‘Yes,’ said Fudge testily ‘Well, I’m very glad the Knight Bus picked Harry up, but he and I need to step inside the Leaky Cauldron now...’ = “ก็ใช่นะสิ” พัดจ์พูดอย่างหงุดหงิด “เอาละ ผมดีใจมากที่รถแมล์อัศวินราตรี รับแฮร์รี่ขึ้นรถมา แต่ตอนนี้เขากับผมต้องเข้าไปที่ร้านหม้อใหญ่ร้วแล้ว...”

3) การแทนที่ด้วย “คำอุทาน” ในภาษาไทยโดยคำอุทานในภาษาไทยที่ผู้แปลเลือกใช้ใช้นั้นทั้งหมดจะเป็นคำอุทานบอกอาการที่มีเสียง โท ตรี และจัตวา เช่น เอ้า / เอ้อ / เออ / อ้อ คิดเป็นอัตราความถี่ของการเลือกใช้เป็นอันดับที่สามคือร้อยละ 18.44 โดยผู้แปลจะเลือกใช้คำอุทานในภาษาไทยเป็นคำที่มาความหมายเทียบเคียงกับคำ Well ในการแสดงความรู้สึก เช่น ‘Wellthen, what’s all fuss about?’ laughed Fudge airily. = “เอ้า ถ้างั้นจะมาพูดอะไรกันอีกเล่า” พัดจ์หัวเราะอย่างสบายอารมณ์

4) การละไม่แปล จะมีอัตราความถี่ของการเลือกใช้น้อยที่สุดคือร้อยละ 11.53 การที่ผู้แปลละไม่แปลอาจเนื่องมาจากการที่ผู้แปลได้พิจารณาแล้วว่าความหมายของคำอุทานWell ในบริบทนั้นไม่สำคัญ เมื่อมีการละคำ Well ออกไป จะไม่ทำให้ความรู้สึกเดิมของต้นฉบับเสียไป เช่น ‘Well— good bye, Harry,’ Lupin said, smiling. = “ลาก่อนนะ แฮร์รี่” ลูปีนพูดพร้อมกับยิ้ม

แนวทางในการเลือกใช้คำแปลในภาษาไทยเพื่อให้มีความหมายเทียบเคียงกับคำ อุทาน Well ในการแสดงความต่อเนื่องของการพูด

จากข้อมูลที่วิเคราะห์ที่ได้พบว่า ผู้แปลวรรณกรรมเยาวชน “แฮร์รี่ พอตเตอร์” ทั้งสามมีแนวทางการเลือกใช้คำสันธานในภาษาไทยเป็นคำแปลเพื่อให้มีความหมายเทียบเคียงกับคำอุทาน Well มากที่สุด คำสันธานที่ผู้แปลได้เลือกใช้เพื่อให้มีความหมายเทียบเคียงกับคำอุทาน Well ได้แก่ ก็ / คือ / คือว่า / ถ้าอย่างนั้น / คืออย่างนี้ / ถ้าจั้น / แต่ รองลงมาผู้แปลใช้การแทนที่คำอุทาน Well ด้วยคำวิเศษณ์ในภาษาไทย ได้แก่ เอลละ / ครับ / ก็ไซ่ / แบบว่า / จริงๆ นะ / เอาเถอะ / ว่าไง / ว่าไงละ / ว่าไงจ๊ะ / เห็นไหม / เรียบร้อย / อย่างนี้ อีกทั้งผู้แปลยังมีการใช้คำอุทานในภาษาไทยซึ่งเป็นคำอุทานที่มีการใช้จริงในบทสนทนาในสังคมไทยได้แก่ เอ้า / เอ้อ / เออ / อ้อ ทั้งนี้คำดังกล่าวล้วนทำให้ภาษาลบดับแปลที่ได้เป็นธรรมชาติ

บริบทและความถี่ของการใช้คำอุทาน Oh

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ โดยผู้วิจัยได้แบ่งคำอุทาน Oh ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ คำที่ใช้แสดงความรู้สึกและคำแสดงความต่อเนื่องของการพูด ทำให้สามารถแบ่งบริบทของการใช้คำอุทาน Oh ที่ปรากฏใช้ในหนังสือเล่มนี้ได้ดังนี้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ พบว่า มีการใช้คำอุทาน Oh เพื่อแสดงความรู้สึกในอัตราความถี่ของการใช้เป็นจำนวน 1.8 เท่าของคำอุทาน Oh ที่ทำหน้าที่เป็นคำแสดงความต่อเนื่องของการพูดคือร้อยละ 61.22 และ 38.78 ตามลำดับ

แนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Oh

เนื่องจากการแปลวรรณกรรมเยาวชน “แฮร์รี่ พอตเตอร์” ผู้แปลทั้งสามให้ความสำคัญกับคำอุทาน Oh ทำให้ความหมายของภาษาลบดับแปลที่ได้มีความหลากหลาย ดังนั้นผู้วิจัยคิดว่าผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเลือกใช้แนวทางของการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Oh ที่ปรากฏในงานแปลประเภทอื่น ๆ ได้ ซึ่งแนวทางการถ่ายทอดของคำอุทาน Oh ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ จะมีดังนี้

แนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Oh ในการแสดงความรู้สึก

สำหรับแนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Oh ในการแสดงความรู้สึกที่จัดว่าเป็นการแปลตามค่านิยมของ สัจฉวี สายบัว (2536) ที่กล่าวว่า การแปลคือการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาฉบับแปล ซึ่งความหมายที่ได้ในภาษาฉบับแปลจะต้องเป็นความหมายเดียวกับความหมายของคำในภาษาต้นฉบับ และก่อให้เกิดผลตอบสนองต่อผู้อ่าน เช่นเดียวกับที่ผู้อ่านในภาษาต้นฉบับได้รับนั้น จะมีแนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Oh ในการแสดงความรู้สึกดังนี้

1) การแทนที่ด้วย “คำอุทาน” ในภาษาไทย โดยคำอุทานในภาษาไทยที่ผู้แปลเลือกใช้ นั้นส่วนใหญ่จะเป็นคำบอกอาการที่มีเสียง โท ตรี และจัตวา เช่น โห่ / โห่เอ๊ย / อ้อ / ว้า / โอโฮ / โอ๊ย / โถ / อ๊ะ / เฮ้อ / อื้อฮือ / โอ๊ยตายจริง / อ้อ / อู้อู คิดเป็นอัตราความถี่ของการเลือกใช้สูงสุดคือร้อยละ 74.20 โดยผู้แปลจะเลือกใช้คำอุทานในภาษาไทยเป็นคำที่มีความหมายเทียบเคียงกับคำ Oh ในการแสดงความรู้สึก เช่น ‘Oh it’s you, isn’t it?’ said Madam Pomfrey, ignoring this and bending down to state closely at him. ‘I suppose you’ve been doing something dangerous again?’ = “อ้อ เธอเองหรือจ๊ะ” มาตามพอมฟรีย์พูดขึ้นอย่างไม่ใส่ใจฟังเสียงของเขา เธอก็มั่วลงมาดูแฮร์รี่ใกล้ๆ “ฉันว่าเธอคงไปทำอะไรที่เป็นอันตรายมาอีกแล้วละสิ”

2) การแทนที่ด้วยคำ “วิเศษณ์” ในภาษาไทย จะเป็นแนวทางที่มีอัตราความถี่การใช้เป็นอันดับที่สอง ซึ่งประเภทของคำวิเศษณ์ที่พบมีเพียง 2 ประเภทเท่านั้น คือ ลักษณะวิเศษณ์และปฏิเสธวิเศษณ์ ทั้งนี้การถ่ายทอดคำอุทาน Oh ในการแสดงความรู้สึกด้วยคำวิเศษณ์นั้นพบความถี่ของการใช้เป็นอันดับ 2 คือ ร้อยละ 22.50 โดยคำวิเศษณ์ที่ผู้แปลเลือกใช้จะมีคำว่า ตายจริง / ไข่แล้ว / ตายละ / แย่แล้ว / ไม่ใช่ เป็นต้น เช่น ‘Oh,’ said Hermione. ‘I’m sorry, Lavender’ = “ตายจริง” เฮอร์ไมโอนี่ร้องอุทาน “เสียใจด้วยนะลาเวนเดอร์”

3) การละไม่แปล จะมีอัตราความถี่ของการเลือกใช้น้อยที่สุดคือร้อยละ 3.30 ซึ่งพบเป็นจำนวน 4 ครั้ง การที่ผู้แปลละไม่แปลอาจเนื่องมาจากการที่ผู้แปลได้พิจารณาแล้วว่าความหมายของคำอุทาน Oh ในบริบทนั้นไม่สำคัญ เมื่อมีการละคำอุทาน Oh ออกไป จะไม่ทำให้ความรู้สึกเดิมของต้นฉบับเสียไป เช่น ‘Oh, Ron!’ = “รอน!”

แนวทางในการเลือกใช้คำแปลในภาษาไทยเพื่อให้มีความหมายเทียบเคียงกับคำ อุทาน Oh ในการแสดงความรู้สึก

จากข้อมูลที่วิเคราะห์ได้พบว่า ผู้แปลวรรณกรรมเยาวชน “แฮร์รี่ พอตเตอร์” ทั้งสามมีแนวทางการเลือกใช้คำอุทานในภาษาไทยเป็นคำแปลเพื่อให้มีความหมายเทียบเคียงกับคำ อุทาน Oh ไม่ว่าจะคำอุทาน Oh จะทำหน้าที่เป็นคำแสดงความรู้สึกหรือคำต่อเนื่องก็ตาม คำอุทานที่ผู้แปลได้เลือกใช้เพื่อให้มีความหมายเทียบเคียงกับคำอุทาน Oh ซึ่งเป็นคำอุทานที่มีการใช้จริงในบทสนทนาในสังคมไทยได้แก่ โห่ / โห่เอ๊ย / อ้อ / ว้า / โอโฮ / โอ๊ย / โถ / อ๊ะ / เฮ้อ / อ้อฮือ / โอ๊ยตายจริง / อ้อ / อู้อู นอกจากคำอุทานแล้วยังมีการใช้คำวิเศษณ์เช่นตายจริง / ใจแล้ว / ตายละ / แย่แล้ว / ไม่ใช่ ทั้งนี้คำดังกล่าวทำให้ภาษาฉบับแปลที่ได้เป็นธรรมชาติ

แนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Oh ในการแสดงความต่อเนื่องของ การพูด

สำหรับแนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Oh ในการแสดงความต่อเนื่องของการพูดที่จัดว่าเป็นการแปลตามคำนิยามของ สัญฉวี สายบัว (2536) ที่กล่าวว่า การแปลคือการถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาฉบับแปล ซึ่งความหมายที่ได้ในภาษาฉบับแปลจะต้องเป็นความหมายเดียวกับความหมายของคำในภาษาต้นฉบับ และก่อให้เกิดผลตอบสนองต่อผู้อ่านเช่นเดียวกับที่ผู้อ่านในภาษาต้นฉบับได้รับนั้น จะมีแนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำ Oh ในการแสดงความต่อเนื่องของการพูดดังนี้

1) การแทนที่ด้วย “คำอุทาน” ในภาษาไทยที่มีความหมายเทียบเคียง โดยคำอุทานในภาษาไทยที่ผู้แปลเลือกใช้ขึ้นทั้งหมดจะเป็นคำอุทานบอกอาการที่มีเสียง โท ตรี และจัตวา เช่น อ้อ / อ้อ / เอ้อ ซึ่งการใช้อุทานในการถ่ายทอดความหมายของคำ Oh ในการแสดงความต่อเนื่องของการพูดคิดเป็นอัตราความถี่ของการเลือกใช้สูงสุดคือร้อยละ 85.52 โดยผู้แปลจะเลือกใช้คำอุทานในภาษาไทยเป็นคำที่ให้ความหมายเทียบเคียงกับคำ Oh ในการแสดงความรู้สึก เช่น ‘Who’s looking after the other dogs, Marge?’ Uncle Vernon asked. ‘Oh, I’ve got Colonel Fubster managing them,’ boomed Aunt Marge. = “ใครดูหาให้ละ พี่มาร์จ” ลุงเวอร์นอนถาม “อ้อ พี่นายพลฟับสเตอร์จัดการให้” ป้ามาร์จตะเบ็งเสียง

2) การแทนที่ด้วยคำ“วิเศษณ์” ในภาษาไทยที่มีความหมายเทียบเคียง จะเป็นแนวทางที่มีอัตราความถี่การใช้เป็นอันดับสอง ซึ่งปรากฏเป็นจำนวน 7 ครั้ง คือ ร้อยละ 9.21 โดยคำวิเศษณ์ที่ผู้แปลเลือกใช้จะมีแค่คำกริยาวิเศษณ์ คำว่า จริงสิ เช่น ‘Oh, yes, you’ll be needing...’ = “จริงสิ พวกเธอคงต้องการ....”

3) การละไม่แปล จะมีอัตราความถี่ของการเลือกใช้น้อยที่สุด คือร้อยละ 5.17 การที่ผู้แปลละไม่แปลอาจเนื่องมาจากการที่ผู้แปลได้พิจารณาแล้วว่าความหมายของคำ Oh ในบริบทนั้นไม่สำคัญ เมื่อมีการละคำ Oh ออกไป จะไม่ทำให้ความรู้สึกเดิมของต้นฉบับเสียไป เช่น ‘Oh, are we?’ said George = “งั้นหรือ?” จอร์จพูด

แนวทางในการเลือกใช้คำแปลในภาษาไทยเพื่อให้มีความหมายเทียบเคียงกับคำอุทาน Oh ในการแสดงความต่อเนื่องของการพูด

จากข้อมูลทีวิเคราะห์ได้พบว่า ผู้แปลวรรณกรรมเยาวชน “แฮร์รี่ พอตเตอร์” ทั้งสามมีแนวทางการเลือกใช้คำอุทานในภาษาไทย ได้แก่ อ้อ / อ้อ / เอ้อ เป็นคำแปลเพื่อให้มีความหมายเทียบเคียงกับคำอุทาน Oh นอกจากคำอุทานแล้วยังมีการแทนที่ด้วยคำวิเศษณ์อีกหนึ่งคำคือ จริงสิ ทั้งนี้ คำดังกล่าวล้วนทำให้ภาษาฉบับแปลที่ได้เป็นธรรมชาติ

การอภิปรายผล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า แนวทางของการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Well และ Oh ในวรรณกรรมเยาวชน “แฮร์รี่ พอตเตอร์” ทั้งสามต่อนั้น ผู้แปลทั้งสามล้วนมีแนวทางการถ่ายทอดความหมายของคำที่เป็นการแปลคือ มีการปรับเปลี่ยนแนวทางของคำในภาษาต้นฉบับโดยการแทนที่คำอุทาน Well และ Oh ด้วยคำในภาษาไทยที่มีความหมายเทียบเคียง เช่น คำอุทาน หรือ คำวิเศษณ์ คำสันธาน ฯลฯ หรือการละไม่แปลเมื่อพิจารณาแล้วว่าจะไม่ทำให้ความหมายเดิมของต้นฉบับต้องเสียไปแต่อย่างใด

จากการถ่ายทอดแนวทางความหมายของการถ่ายทอดคำอุทาน Well และ Oh นั้น ผู้วิจัยพบข้อสังเกตที่น่าสนใจประการหนึ่งเกี่ยวกับการแปลคือ การถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Well และ

Oh ในภาษาต้นฉบับไปสู่ภาษาฉบับแปล โดยอาจมีการคงแนวทางของการนำเสนอความคิดในภาษาต้นฉบับหรือมีการปรับเปลี่ยนแนวทางของภาษาต้นฉบับให้เป็นแนวทางของภาษาที่เป็นธรรมชาติในภาษาฉบับแปล ความหมายที่ได้ในภาษาฉบับแปลจึงต้องเป็นความหมายเดียวกับความหมายของคำในภาษาต้นฉบับและก่อให้เกิดผลตอบสนองต่อผู้อ่านเช่นเดียวกับที่ผู้อ่านได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทางด้านหลักการแปลของ ไนดา (1964) เหวง จันทรเชตต์ (2538) และสัญญาวิ สายบัว (2540) ซึ่งทั้งหมดต่างให้ความเห็นตรงกันว่า การแปลคือการแทนที่ข้อความของภาษาหนึ่งด้วยข้อความที่มีความหมายเทียบเคียงกันได้ไปอีกภาษาหนึ่ง โดยมีจุดประสงค์ที่สำคัญคือ ทำให้ผู้อ่านฉบับแปลได้รับผลตอบสนองได้เท่าเทียมกับผู้อ่านต้นฉบับ อีกทั้งผลการวิจัยที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้ยังคงสอดคล้องกับแนวคิดการปรับบทแปลของ เหวง จันทรเชตต์ (2538) สัญญาวิ สายบัว (2540) และ ลาร์สัน (1998) การจะแปลสารจากภาษาใดภาษาหนึ่งนั้น ผู้แปลต้องตระหนักว่าภูมิหลังทางประสบการณ์ของผู้รับสารฉบับแปลและผู้ส่งสารต้นฉบับนั้นแตกต่างกันมาก ทั้งนี้เพราะทัศนคติ ระบบสังคม และวัฒนธรรม ของทั้งสองฝ่ายนั้นแตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อให้การรับสารของผู้อ่านฉบับแปลเกิดสัมฤทธิ์ผลได้เท่าเทียมกับผู้รับสารของผู้อ่านในภาษาต้นฉบับ ผู้แปลควรปรับแต่งฉบับแปลให้เหมาะสมกับภูมิหลังทางประสบการณ์ของผู้รับสารให้ได้มากที่สุด

ทั้งนี้ผลการศึกษาวิจัยชิ้นนี้ยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี โภคาสัมฤทธิ์ (2555) ที่กล่าวว่า ผู้แปลมักจำเป็นต้องประยุกต์ใช้คำหรือสิ่งทดแทนทางวัฒนธรรมเพื่อให้ภาษาฉบับแปลดูเป็นธรรมชาติ และยังช่วยทำให้ผู้อ่านเข้าใจและเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งการประยุกต์ใช้คำทดแทนทางวัฒนธรรมนั้น พัชรี โภคาสัมฤทธิ์ (2555) เห็นว่าเป็นการใช้ภาษาเชิงสร้างสรรค์แต่ควรต้องปรับใช้ด้วยความระมัดระวัง เช่นเดียวกับที่ ลาร์สัน (1988) กล่าวว่าคำทดแทนทางวัฒนธรรมในบางครั้งย่อมมีลักษณะที่แตกต่างจากคำในต้นฉบับมาก ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริงหรือจุดมุ่งหมายของภาษาต้นฉบับได้ ยิ่งไปกว่านั้น ผลการวิจัยฉบับนี้แสดงให้เห็นว่าการแปลนั้นเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างน้อยระหว่างสองภาษาและสองวัฒนธรรม เราย่อมไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าแต่ละภาษาย่อมมีระบบของค่านิยมของแต่ละวัฒนธรรมแฝงอยู่ การแปลที่ตีนั้นผู้แปลควรต้องคำนึงถึงระบบค่านิยมของวัฒนธรรมทางภาษาของภาษาที่ตนกำลังถ่ายทอด แนวคิดดังกล่าวตรงกับแนวคิดของ ทูรี (2000) แต่ทั้งนี้การมีเพียงความรู้ความเข้าใจค่านิยมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของสองภาษาย่อมไม่เพียงพอ ผู้แปลจำเป็นต้องรู้ว่าการแปลคือการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ ซาโมวา, พอตเตอร์, และ สเตพานี (1998) ซึ่งสามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า ผู้แปลนั้นต้องตระหนักว่าความหมายของคำนั้นขึ้นอยู่กับภูมิหลังของแต่ละคนในกลุ่มวัฒนธรรม ดังนั้นการลงมือแปลทุกครั้งผู้แปลควรพิจารณาอย่างดีเพื่อหลีกเลี่ยง

ข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้ผู้แปลต้องทราบว่าคำหนึ่งคำย่อมมีหลายความหมายคำที่เกี่ยวข้องโดยตรงวัฒนธรรม บางครั้งผู้แปลอาจไม่สามารถหาคำแปลที่ตรงตามความหมายที่แท้จริงได้การแปลตรงตัวอาจไม่มีประโยชน์เมื่อถูกตีความจากวัฒนธรรมของต้นฉบับ และผู้แปลพยายามศึกษาความรู้ภูมิหลังและความเข้าใจที่จำเป็นในการแปลเพิ่มเติม

และผลการศึกษางานวิจัยชิ้นนี้ยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ (2551) ที่เห็นว่า การแปลเกี่ยวข้องโดยตรงกับวัจนปฏิบัติศาสตร์ กล่าวคือ ภาษาในสังคม ใดๆ ในโอกาสต่างๆ ตามแบบที่ปฏิบัติอยู่จริงโดยไม่คำนึงถึงกฎเกณฑ์ทางภาษาที่มีอยู่ และไม่ระบุว่าถูกต้องตามกฎเกณฑ์หรือไม่โดยมีความเชื่อว่าภาษาที่ยังคงใช้อยู่ในสังคมเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ตราบใดที่การใช้ภาษานั้นๆ สามารถสื่อความหมายหรือให้ผลทางความหมายเหมาะสมตามจุดประสงค์ของผู้ใช้ภาษา

ผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการศึกษางานวิจัยฉบับนี้พบว่า คำอุทาน Well และ Oh นั้นมีความถี่ของการใช้ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ 279 ครั้ง และ 196 ครั้งตามลำดับในส่วน of คำอุทาน Well ในการแสดงความต่อเนื่องของการพูดนั้นมีจำนวนมากเป็น 3.5 เท่า ของคำอุทาน Well ที่ใช้ในการแสดงความรู้สึก และคำอุทาน Oh ที่ใช้ในการแสดงความรู้สึก มีจำนวนข้อมูลมากเป็น 1.8 เท่าของ คำอุทาน Oh ที่ใช้ในการแสดงความต่อเนื่องของการพูดซึ่งผลการวิเคราะห์นี้มีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ของนวนลน้อย ตระกูลกิตติไพศาล (2541) ในการศึกษาการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Oh และ Well จากบทภาพยนตร์ Vocabulary Street และ Today's English ที่แสดงให้เห็นว่า จำนวนข้อมูลของคำอุทาน Oh ในการแสดงความรู้สึกมีจำนวนมากกว่า คำอุทาน Oh ในการแสดงความต่อเนื่องของการพูด และในทางกลับกัน จำนวนข้อมูลของคำอุทาน Well ที่แสดงความรู้สึกจะพหุผันกับคำอุทาน Well ที่แสดงความรู้สึก และคำที่ใช้ในการถ่ายทอดคำอุทาน Well และ Oh ส่วนใหญ่นั้นสอดคล้องกับแนวคิดของ บรรจบ พันธุเมธา (2530) และเพ็ญพิมพ์ วงษ์รัตน์ (2521) ที่กล่าวว่าคำอุทานในภาษาไทยมักเป็นคำพยางค์เดียวที่เป็นเสียงสระเสียงสูงและตัวพยัญชนะ อ ฮ ห เนื่องจากด้วยตัวอักษรเหล่านี้ออกเสียงง่ายโดยธรรมชาติ ทั้งนี้การใช้เสียงสูงต่ำจะแปรไปตามความรุนแรงของความรู้สึก

ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการศึกษาวิจัยชิ้นนี้ยังพบว่า แนวทางการถ่ายทอดความหมายของ คำอุทาน Well และ Oh นั้นแตกต่างจากงานวิจัยของ นวนลน้อย ตระกูลกิตติไพศาล (2541) ซึ่งพบว่าแนวทางการถ่ายทอดคำอุทาน Well ที่ใช้ในการแสดงความต่อเนื่องของการพูดด้วยการใช้คำสันธานนั้นพบ

ความความถี่น้อยที่สุด ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่าการใช้คำสันธานเพื่อถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Well ที่ใช้แสดงความต่อเนื่องของการพูดนั้นมีความถี่ของการใช้สูงสุด

งานวิจัยชิ้นนี้แสดงให้เห็นว่าการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Well และ Oh นั้น แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับรูปแบบของภาษาต้นฉบับ ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าผู้แปลไม่สามารถใช้หลักการการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Well และ Oh โดยอาศัยรูปแบบเดียวกันในงานแปลประเภทที่แตกต่างกันทั้งนี้ จะเห็นได้ว่างานวิจัยของนวน้อย ตระกูลกิตติไพศาล (2541) นั้นเป็นการศึกษาการถ่ายทอดคำอุทาน Oh และ Well ในบทภาพยนตร์ซึ่งมุ่งเน้นภาษาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน อีกทั้งการแปลบทภาพยนตร์ยังมีข้อจำกัดของจำนวนตัวอักษรซึ่งทำให้ผู้แปลสามารถใช้คำอุทานได้ในวงจำกัด ในขณะที่งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาแนวทางการถ่ายทอดคำอุทาน Well และ Oh ในหนังสือวรรณกรรมเยาวชนซึ่งไม่มีข้อจำกัดของการใช้คำ ทำให้ผู้แปลสามารถเลือกใช้คำได้หลากหลายมากขึ้นแต่ทั้งนี้ยังต้องคงอรรถรสเดิมของต้นฉบับไว้ให้ได้

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาการถ่ายทอดความหมายของคำอุทาน Well และ Oh จากวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง “แฮร์รี่ พอตเตอร์” นี้ ผู้วิจัยเห็นว่า ยังมีข้อเสนอแนะบางประการที่อาจจะใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป กล่าวคือ

ให้ผู้สนใจศึกษาแนวทางในการถ่ายทอดความหมายของคำประเภทอื่นที่มีความคล้ายคลึงกับคำอุทานเช่น คำที่แสดงความต่อเนื่องของการพูด หรือ คำ So หรืออุทานวลีเพื่อศึกษาว่าผู้แปลจะมีแนวทางในการเลือกใช้คำแปลในภาษาไทยเพื่อให้ได้คำที่มีความหมายที่เทียบเคียงกับในภาษาต้นฉบับอย่างไร